



# TERVETULOA MAKSUN TIEDOT ASETUS – INFOTILAISUUTEEN

Tilaisuus alkaa klo 10.00.

Kaikki osallistujat on vaiennettu ja kamerat on suljettu.

Kirjoita kysymykset chattiin, vastaamme mahdollisuuksien mukaan.

Tilaisuudesta ei tehdä tallennetta.

Tilaisuuden esitykset tullaan tallentamaan myöhemmin Fivan nettisivuille,  
niitä ei jaeta erikseen.

## Agenda

Tilaisuuden avaus / Pekka Vasara

Maksun tiedot –asetuksen täytäntöönpano /  
VM Hanna Heiskanen ja Elina Rantakokko

MiCA – asetuksen voimaansaattaminen  
Finanssivalvonnassa / Tytti Tanninen

Uusi maksun tiedot asetus ja rahanpesun  
valvonta / Pekka Vasara

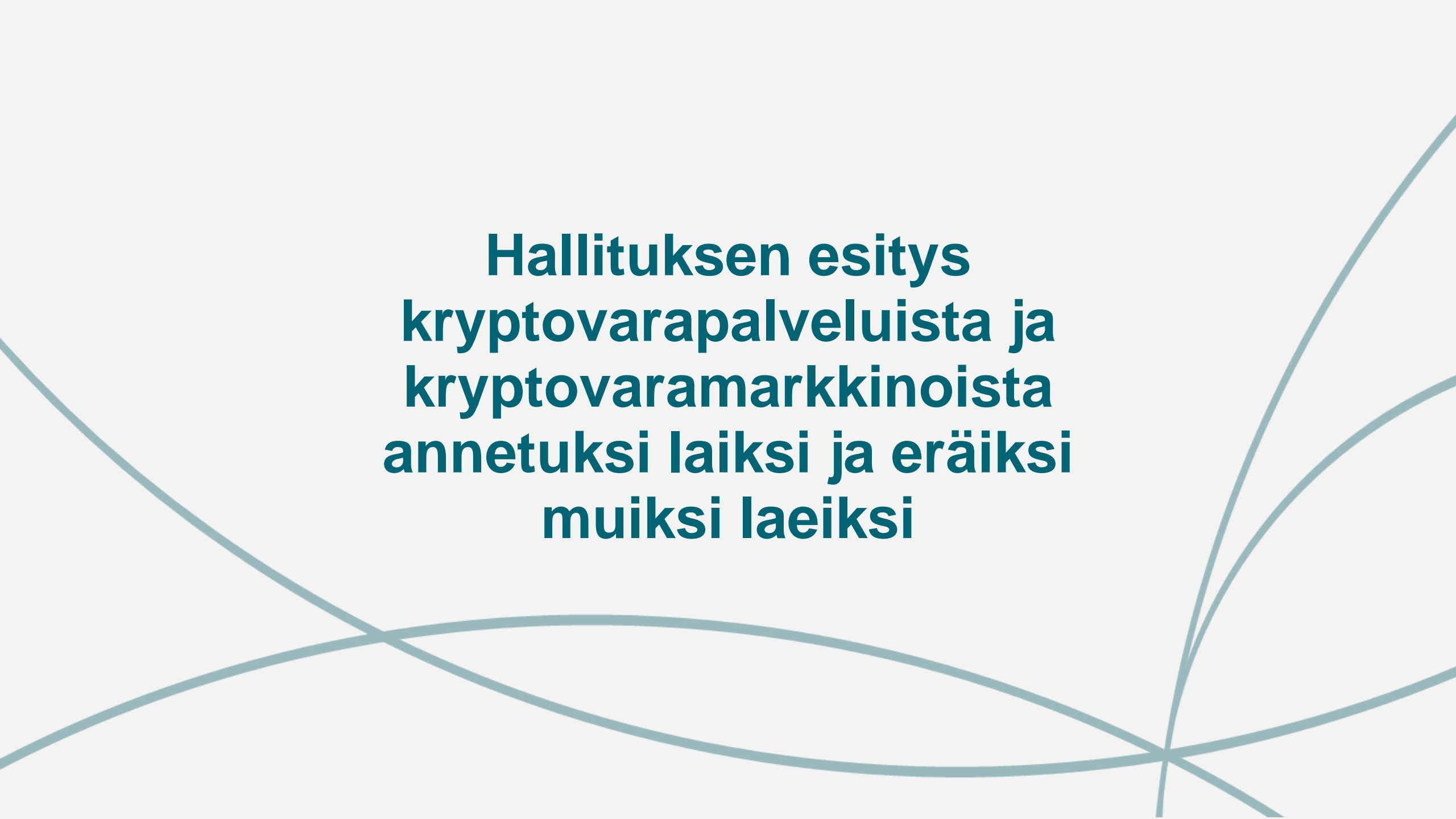
Keskustelu ja kysymyksiä (kysymykset  
chattissa, vastaamme mahdollisuuksien  
mukaan)



VALTIOVARAINMINISTERIÖ  
FINANSMINISTERIET

# Maksun tiedot –asetuksen täytäntöönpano

HANNA HEISKANEN, ERITYISASIAANTUNTIJA  
ELINA RANTAKOKKO, NEUVOTTELEVA VIRKAMIES  
22.5.2024



**Hallituksen esitys  
kryptovarapalveluista ja  
kryptovaramarkkinoista  
annetuksi laiksi ja eräiksi  
muiksi laeiksi**



# Kryptovarat ovat arvon tai oikeuksien digitaalisia edustajia, joita siirretään ja tallennetaan sähköisesti

## Sähkörahatokenit

- Kryptovaratyyppejä, jolla pyritään säilyttämään vakaa arvo ottamalla sen referenssiksi jonkin virallisen valuutan arvo
- Markkinoilla esimerkiksi kryptovaroja, joiden referenssinä euro tai USD

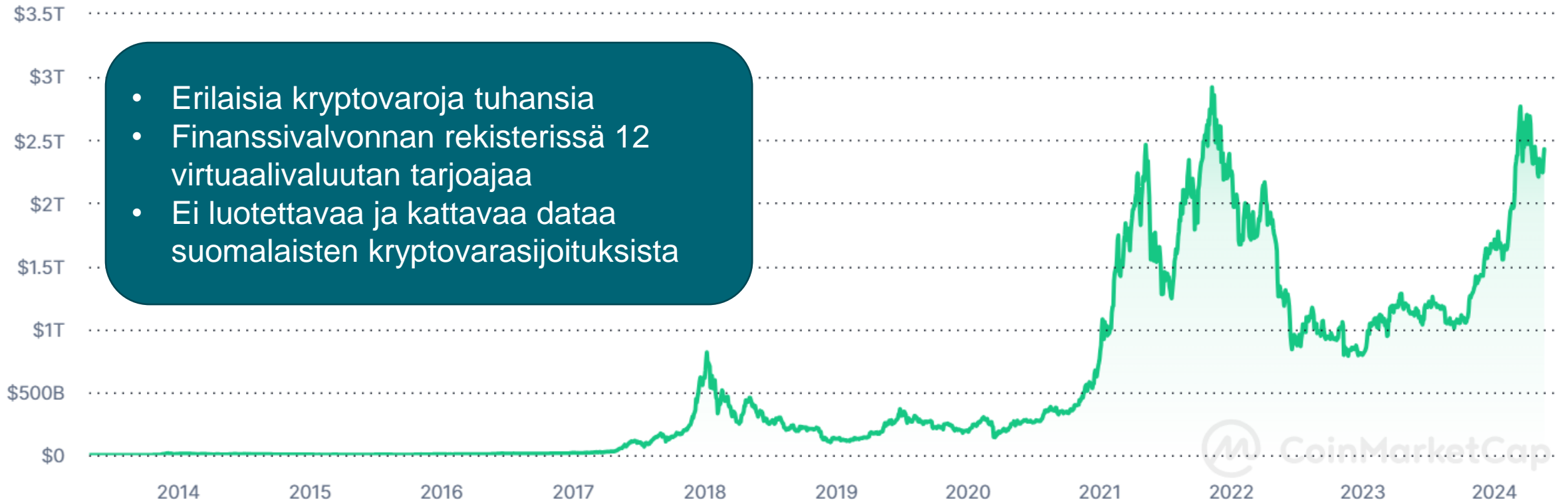
## Omaisuusreferenssitokenit

- Kryptovaratyyppejä, joka ei ole sähkörahatoken ja jolla pyritään säilyttämään vakaa arvo ottamalla sen referenssiksi muu arvo tai oikeus taikka niiden yhdistelmä, mukaan lukien yksi tai useampi virallinen valuutta
- Referensseinä käytetty esimerkiksi jalometalleja

## Muut kryptovarat kuin sähkörahatokenit tai omaisuusreferenssitokenit

- Kattaa kaikki muut kryptovarat
- Esimerkiksi Bitcoin ja Ethereum

# Kryptovaramarkkinoiden nykytila



# Hallituksen esityksen pääsisältö

- Esityksen tarkoituksena on antaa EU:n kryptovaramarkkina-asetusta ja maksun tiedot -asetusta täydentävät kansalliset säännökset.
- Ehdotetaan uutta lakia kryptovarapalvelun tarjoajista ja kryptovaramarkkinoista
  - Uuteen lakiin koottaisiin EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen täytäntöönpanon edellyttävät säännökset
  - Virtuaalivaluutan tarjoajista annettu laki kumottaisiin
- Lisäksi esityksen tarkoituksena on korjata neljännen ja viidennen rahanpesudirektiivin kansallisessa täytäntöönpanossa havaittuja puutteita
  - Kansainvälisen järjestön Suomessa sijaitsevan toimipaikan PEP-tehtävistä olisi laadittava lista ja lista tulisi toimittaa viranomaiselle (UM)

# EU:n kryptovara-asetuksen ja maksun tiedot asetuksen edellyttämät täytäntöönpanotoimet

- Toimivaltaisten viranomaisten nimeäminen:
  - Finanssivalvonta valvovaksi viranomaiseksi
  - Rahoitusvakausvirastolla rooli kriisinratkaisussa
- Viranomaisten valvontavaltuuksien säätäminen
- Hallinnollisia seuraamuksia koskevat säännökset
- Ehdotetaan vain asetusten vähimmillään edellyttämiä valvontavaltuuksia ja hallinnollisia seuraamuksia
  - EU:n kryptovara-asetus edellyttää jäsenvaltioiden säätävän poikkeuksellisen laajoista valtuuksista ja seuraamuksista
  - EU:n tahtotilana luoda tehokas valvonta, jolla voidaan puuttua myös kryptovaroihin, jotka voivat muodostaa riskejä rahoitusvakaudelle



# Toimialan näkemyksiä maksun tiedot -asetuksen vaikutuksista

- Hallituksen esityksen valmistelussa pidetyissä kuulemistilaisuuksissa maksun tiedot –asetus aiheutti palveluntarjoajille paljon huolia
  - Merkittävät tekniset investoinnit ilman tarkkaa tietoa siitä, mitä ollaan tekemässä
  - Työmäärät ja kustannukset korkeammat kuin EU:n kryptovara-asetuksessa
  - Teknisiä ratkaisuja ei vielä ole ja niiden saaminen tuotantoon kestää
  - Osa toimijoista odottaa ulkopuolisten palveluntarjoajien kykenevän kehittämään ratkaisun vaatimusten noudattamiseen
  - Epäilyksiä siitä, ehditäänkö asiat saada valmiiksi maksun tiedot –asetuksen aikataulussa

# Maksun tiedot-asetuksen kansallinen liikkumavara

- Haastattelukierroksen jälkeen näyttää todennäköiselle, että palveluntarjoajat eivät pysty toimimaan kaikilta osin maksun tiedot –asetuksen mukaisesti 30.12.2024 alkaen.
- Asetus ei kuitenkaan sisällä kansallista liikkumavaraa, joka mahdollistaisi lisää siirtymäaikaa vaatimusten noudattamiselle.
- Tilanne on sama kaikkialla Euroopassa.

# Lyhyesti MiCAsta

Valvottavatilaisuus uudistetusta maksun tiedot -asetuksesta  
22.5.2024

Verkkouutinen 23.4.2024 – 6/2024

# Tietoa MiCA-sääntelyn voimaantulosta ja vaatimuksista kryptovaratoimijoille lisätty Finanssivalvonnan verkkosivuille

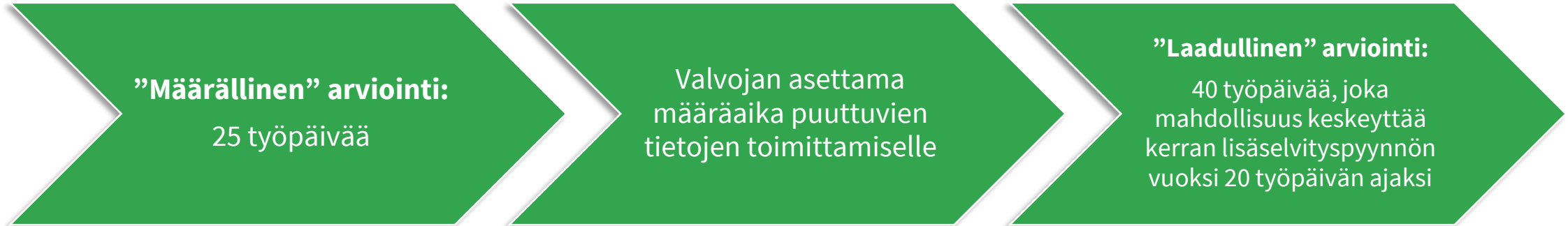
<https://www.finanssivalvonta.fi/tiedotteet-ja-julkaisut/verkkouutiset/2024/tietoa-mica-saantelyn-voimaantulosta-ja-vaatimuksista-kryptovaratoimijoille-lisatty-finanssivalvonnan-verkkosivuille/>

## MiCA-hakemuksista

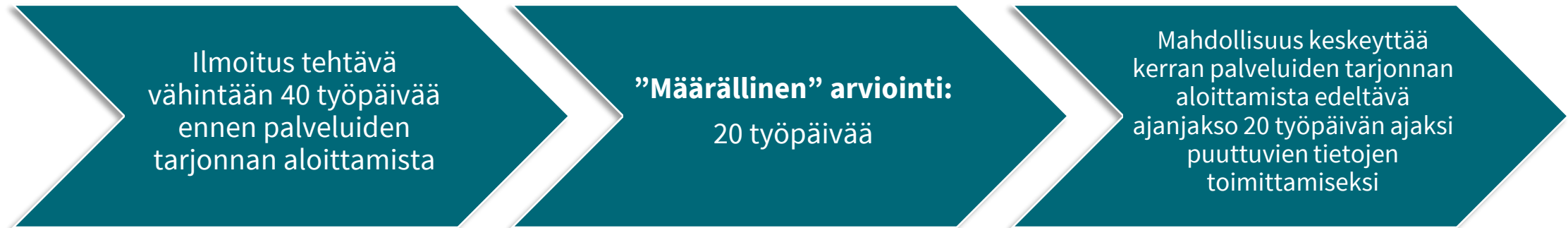
- Kiireettömissä MiCA-asetukseen liittyvissä asioissa voit olla yhteydessä meihin: MiCAquestions(at)finanssivalvonta.fi
- **Fiva ilmoittaa erikseen, milloin hakemuksia aletaan ottaa vastaan**
  - Hakemukset toimitetaan aikanaan Fivan kirjaamoon, ei edellä mainittuun sähköpostiosoitteeseen!
- Maksun tiedot –asetuksen (TFR) noudattaminen tullaan käsittelemään sekä kryptovarapalvelun tarjoajan toimilupahakemuksen (MiCA 62 artikla) että muun yhteisön kryptovarapalveluiden tarjoamista koskevan ilmoituksen (MiCA 60 artikla) yhteydessä!
- **Fiva kannustaa hakijoita ja ilmoituksen tekijöitä olemaan yhteydessä Fivaan riittävästi ennen varsinaisen hakemuksen tai ilmoituksen jättämistä**
  - Käsittelyn määräajat ovat tiukat, joten hakijan etu on jättää heti mahdollisimman laadukas hakemus
- Fiva pyrkii päivittämään ESA-standardeja ja -ohjeita koskevat tiedot verkkosivuilleen osioon *Finanssisektorin toimijalle > Pääomamarkkinat > Kryptovaratoimijat*

# Käsittelyajat

## Kryptovarapalvelun tarjoajan toimilupahakemus

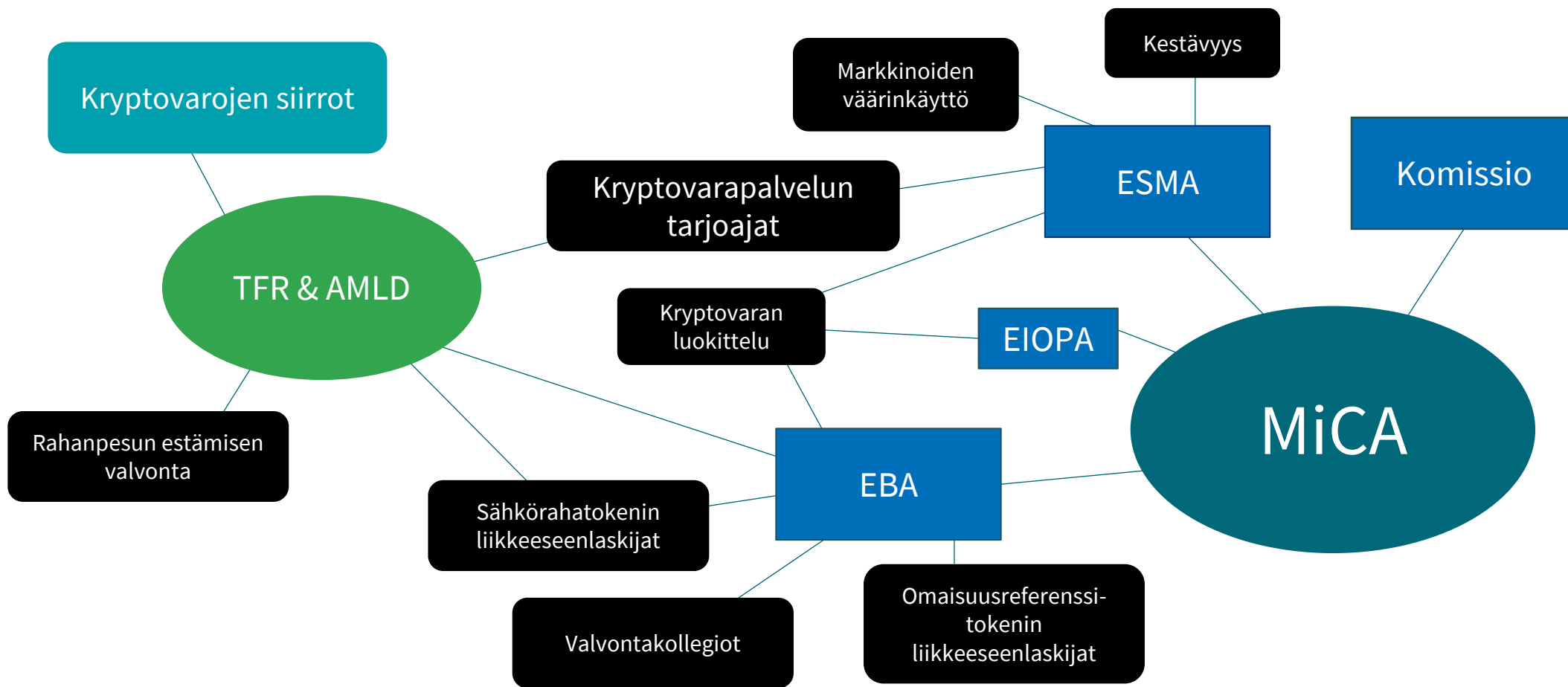


## Ilmoitus kryptovarapalvelun tarjoamisesta muun toimiluvan nojalla





# Eurooppalaisten valvontaviranomaisten standardit ja ohjeet



## Kryptovarojen siirron määritelmä

*“any transaction with the aim of moving crypto-assets from one **distributed ledger address, crypto-asset account or other device allowing the storage of crypto-assets** to another, carried out by at least one crypto-asset service provider acting on behalf of either an originator or a beneficiary, irrespective of whether the originator and the beneficiary are the same person and irrespective of whether the crypto-asset service provider of the originator and that of the beneficiary are one and the same”*

## Huomioita kryptovarojen siirroista

- Laaja määritelmä: otettava todennäköisesti huomioon muutoinkin kuin kryptovarojen siirtopalvelua tarjotessa
  - Saattaa tosin riippua vastauksesta kysymykseen ESMA\_QA\_2071 → onko siirtopalvelua varten aina oltava erillinen lupa vai voiko se olla osa toista kryptovarapalvelua?
  - Kattaa joka tapauksessa “kryptoautomaateilla” tehdyt siirrot kryptovaraosoitteeseen (TFR 25 resitaali)
- Maksun tiedot –asetuksessa on määritelmät hajautetun tilikirjan osoitteelle ja kryptovaratilille
- Sähkörahatokenin siirto saattaa olla myös maksupalvelu (MiCA 90 ja 93 resitaali)
  - Ei selvyyttä siitä, voiko sama palvelu olla sekä maksu- että kryptovarapalvelu
- Kryptovarapalveluihin liittyvien maksupalveluiden tarjoaminen edellyttää erillistä lupaa (MiCA 70(4) artikla)
  - Maksulaitoslain 3 §:n 4 kohtaa sovelletaan ainoastaan omaisuudenhoitoon taikka arvopaperien lunastukseen tai myyntiin liittyviin maksutapahtumiin

# Maksun tiedot asetus keskeiset muutokset / säädökset maksujen tietojen seuraamiseksi

Pekka Vasara

Rahanpesun estäminen

Toimistopäällikkö

# Sisältö

- Taustaa: mistä on tultu ja mikä on muutoksen tarkoitus
- Keskeiset instrumentit
- Maksun tiedot asetuksen keskeinen sisältö
  - Lainsäädännön tilanne Suomessa (käsitellään Hannan esityksessä)
- EBA:n ohjeistus
- Finanssivalvonnan toimenpiteet

## Taustaa

- FATF (Hallitusten välinen rahanpesun torjunnan toimielin) hyväksyi virtuaalivaluuttoja koskevat muutokset omiin suosituksiin kesällä 2019. Tästä lähtien FATF on edellyttänyt jäseniltään myös virtuaali/kryptovarojen jäljitettävyyttä.
- EU KOM antoi kesällä 2021 esitykset uusista rahanpesun vastaisista säädöksistä eli nk. AML paketin, joka sisälsi 4 eri instrumenttia:
  - Esitys uudeksi rahanpesuasetukseksi
  - Esitys 6. rahanpesudirektiiviksi
  - Esitys yhteisen rahanpesun vastaisen viranomaisen (AMLA) perustamisesta ja
  - Esitys maksun tietoja koskevien säädösten uudistamisesta (TFR =transfer of funds regulation).

Viimeisen tavoitteena oli saattaa voimaan yhtenäinen sääntely koko EU alueella kryptovarojen jäljitettävyydestä.

- Maksun tiedot asetuksen uudistuksen katsottiin kohdistuvan pääasiallisesti kryptovaratoimijoiden ottamisesta sääntelyn piiriin. Samalla oli tärkeä varmistaa, että kryptovarasääntely vastaa FATF:n määritelmiä. Tämän johdosta TFR ”irrotettiin” muusta AML paketista ja sen käsittely yhdistettiin MiCA-sääntelyn piiriin.

- Uusittu TFR hyväksyttiin lopulta yhdessä MiCA-asetuksen kanssa kesällä 2023 ja sen voimaan saattaminen tapahtuu **18 kk siirtymäajan jälkeen 30.12.2024**





**FIN-FSA**  
FINANSSIVALVONTA

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU)  
2023/1113, annettu 31 päivänä toukokuuta 2023,  
varainsiirtojen ja tiettyjen kryptovarojen siirtojen mukana  
toimitettavista tiedoista ja direktiivin (EU) 2015/849  
muuttamisesta**

## Resitaalin perusteluita muutokselle

- Varainsiirtojen ja kryptovarojen siirtojen jäljitettävyyys voi olla erityisen tärkeä ja arvokas keino rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisessä, paljastamisessa ja selvittämisessä sekä erityisesti asetuksissa (EY) N:o 2580/2001, (EY) N:o 881/2002 ja (EU) N:o 356/2010 säädettyjen rajoittavien toimenpiteiden täytäntöönpanossa.
- Jotta varmistetaan tietojen välittyminen läpi koko maksuketjun tai kryptovarojen siirtoketjun, on asianmukaista säätää järjestelmästä, jossa maksupalveluntarjoajat velvoitetaan toimittamaan varainsiirtojen mukana maksajaa ja maksunsaajaa koskevat tiedot ja kryptovarapalvelun tarjoajat velvoitetaan toimittamaan kryptovarojen siirtojen mukana toimeksiantajaa ja siirronsaajaa koskevat tiedot.
- [Erityisen riskipitoisten..] siirtojen jäljitettävyyden varmistamiseksi (Euroopan pankkiviranomaisen'..(EPV), olisi selvennettävä erityisesti, miten kryptovarapalvelun tarjoajien on määrä ottaa huomioon ..rahanpesudirektiivissä..luetellut riskitekijät, myös silloin, kun ne toteuttavat liiketoimia sellaisten unionin ulkopuolisten yhteisöjen kanssa, joita ei säännellä, joita ei ole rekisteröity tai joilla ei ole toimilupaa missään kolmannessa maassa, tai isännöimättömien osoitteiden kanssa.

## Keskeisimmät maksupalvelun tarjoajia koskevat säädökset

- Uuden maksun tiedot asetuksen II luku vastaa pitkälti nykyisen maksajantiedot -asetuksen II lukua, mutta uutena tietona edellytetään maksajan ja maksunsaajan oikeushenkilötunnuksen (LEI) tai muun saatavilla olevan vastaavan virallisen tunnisteiden toimittamista varainsiirron mukana
- **Artiklassa 4.4** velvoitetaan maksupalveluntarjoaja todentamaan maksajaa koskevien tietojen oikeellisuus luotettavasta ja riippumattomasta lähteestä saatujen asiakirjojen tai tietojen perusteella ennen varojen siirtämistä:
- *”Maksajan käyttämän maksupalveluntarjoajan on ennen varojen siirtämistä todennettava 1 kohdassa ja soveltuvin osin 3 kohdassa tarkoitettujen tietojen oikeellisuus luotettavasta ja riippumattomasta lähteestä saatujen asiakirjojen tai tietojen perusteella.”*

## Keskeisimmät kryptovaratoimijoita koskevat säädökset

- Soveltamisala: ”..kun vähintään yksi varainsiirtoon tai kryptovarojen siirtoon osallistuvista maksupalveluntarjoajista tai kryptovarapalvelun tarjoajista on sijoittautunut unioniin tai sillä on tapauksen mukaan sääntömääräinen kotipaikka unionissa.”
- Kryptovarojen osalta ei enää 1000 euron summarajaa: maksajan ja maksun saajan tietojen täytyy seurata kaikissa siirroissa riippumatta siirron suuruudesta ja siitä tapahtuvatko ne kahden valtion välillä.
  - Useimmat kryptovarat ovat myös erittäin volatiileja, ja niiden arvo voi vaihdella merkittävästi hyvin lyhyessä ajassa, mikä tekee toisiinsa liittyvien suoritusten suuruuden laskemisesta epävarmempaa. Näiden erityispiirteiden huomioon ottamiseksi kryptovarojen siirtoihin olisi sovellettava samoja vaatimuksia riippumatta niiden määrästä tai siitä, ovatko ne kotimaisia vai rajat ylittäviä siirtoja.
- Maksuntiedot on kerättävä **ennen kuin** kryptovarojen siirto toteutetaan
- Siirtojen EU:n ulkopuolisten CASP:ien kanssa täytyy noudattaa samoja sääntöjä kuin kirjeenvaihtajapankkien välillä ts. EU CASP:in tulee selvittää huolellisesti, miten toinen CASP suorittaa asiakkaiden tuntemisen, millaiset rahanpesun estämisen toimenpiteet sillä on ja millaisen riskin sen käyttäminen muodostaa.
- *Erityiskysymyksenä isännöimättömät osoitteet, joiden osalta yli 1000 euron arvoisissa siirroissa on varmistettava että lompakko on todella siirron suorittajan hallinnassa.*

# Varainsiirtojen / Kryptovarainsiirtojen mukana toimitettavat tiedot

- **Maksajan käyttämän maksupalveluntarjoajan on** varmistettava, että varainsiirtojen mukana toimitetaan seuraavat maksajaa koskevat tiedot:
- a) maksajan nimi;
- b) maksajan maksutilin numero;
- c) maksajan osoite, mukaan lukien maan nimi, virallisen henkilöasiakirjan numero ja asiakasnumero tai vaihtoehtoisesti maksajan syntymäaika ja -paikka; ja
- d) maksajan voimassa oleva oikeushenkilötunnus (LEI) tai jos sitä ei ole, mikä tahansa saatavilla oleva vastaava virallinen tunniste edellyttäen, että maksusanomamuodossa on tarvittava kenttä ja maksaja on antanut kyseisen tunnuksen maksupalveluntarjoajalleen.
- **Siirron toimeksiantajan käyttämän kryptovarapalvelun tarjoajan** on varmistettava, että kryptovarojen siirtojen mukana toimitetaan seuraavat siirron toimeksiantajaa koskevat tiedot:
  - a) siirron toimeksiantajan nimi;
  - b) siirron toimeksiantajan hajautetun tilikirjan osoite tapauksissa, joissa kryptovarojen siirto rekisteröidään DLT-teknologiaa tai vastaavaa teknologiaa käyttävään verkkoon, ja siirron toimeksiantajan kryptovaratilin numero, jos tällainen tili on olemassa ja sitä käytetään tapahtuman käsittelyyn;
  - c) siirron toimeksiantajan kryptovaratilin numero tapauksissa, joissa kryptovarojen siirtoa ei rekisteröidä DLT-teknologiaa tai vastaavaa teknologiaa käyttävään verkkoon;
  - d) siirron toimeksiantajan osoite, mukaan lukien maan nimi, virallisen henkilöasiakirjan numero ja asiakasnumero tai vaihtoehtoisesti siirron toimeksiantajan syntymäaika ja -paikka; ja
  - e) edellyttäen, että sanomamuodossa on tarvittava kenttä ja siirron toimeksiantaja on antanut kyseisen tunnuksen kryptovarapalvelun tarjoajalleen, siirron toimeksiantajan voimassa oleva oikeushenkilötunnus (LEI) tai jos sitä ei ole, mikä tahansa muu saatavilla oleva vastaava siirron toimeksiantajan virallinen tunniste.



## Varainsiirtojen / Kryptovarainsiirtojen mukana toimitettavat tiedot

- 2. Maksajan käyttämän maksupalveluntarjoajan on varmistettava, että varainsiirtojen mukana toimitetaan seuraavat maksunsaajaa koskevat tiedot:
- a) maksunsaajan nimi;
- b) maksunsaajan maksutilin numero; ja
- c) maksunsaajan voimassa oleva oikeushenkilötunnus (LEI) tai jos sitä ei ole, mikä tahansa saatavilla oleva vastaava virallinen tunniste edellyttäen, että maksusanomamuodossa on tarvittava kenttä ja maksaja on antanut kyseisen tunnuksen maksupalveluntarjoajalleen.
- Siirron toimeksiantajan käyttämän kryptovarapalvelun tarjoajan on varmistettava, että kryptovarojen siirtojen mukana toimitetaan seuraavat siirronsaajaa koskevat tiedot:
- a) siirronsaajan nimi;
- b) siirronsaajan hajautetun tilikirjan osoite tapauksissa, joissa kryptovarojen siirto rekisteröidään DLT-teknologiaa tai vastaavaa teknologiaa käyttävään verkkoon, ja siirronsaajan kryptovaratilin numero, jos tällainen tili on olemassa ja sitä käytetään tapahtuman käsittelyyn;
- c) siirronsaajan kryptovaratilin numero tapauksissa, joissa kryptovarojen siirtoa ei rekisteröidä DLT-teknologiaa tai vastaavaa teknologiaa käyttävään verkkoon; ja
- d) edellyttäen, että sanomamuodossa on tarvittava kenttä ja siirron toimeksiantaja on antanut kyseisen tunnuksen kryptovarapalvelun tarjoajalleen, voimassa oleva oikeushenkilötunnus (LEI) tai jos sitä ei ole, mikä tahansa muu saatavilla oleva vastaava siirronsaajan virallinen tunniste.



# Varainsiirtojen / Kryptovarainsiirtojen mukana toimitettavat tiedot

- **Maksunsaajan käyttämän maksupalveluntarjoajan** on otettava käyttöön tehokkaat menettelyt, joiden avulla se havaitsee, onko varainsiirron toteuttamiseen käytetyn viestijärjestelmän tai maksu- ja selvitysjärjestelmän kentät, jotka sisältävät maksajaa ja maksunsaajaa koskevat tiedot, täytetty kyseisen järjestelmän käytäntöjen mukaisilla merkinnöillä tai sisällöillä.
- 2. Maksunsaajan käyttämän maksupalveluntarjoajan on otettava käyttöön tehokkaat menettelyt, mukaan lukien tarvittaessa siirtojen jälkeinen tai niiden aikana tapahtuva valvonta, joiden avulla se havaitsee, puuttuvatko seuraavat maksajaa tai maksunsaajaa koskevat tiedot:
  - a) sellaisten varainsiirtojen osalta, joissa maksajan ja maksunsaajan käyttämät maksupalveluntarjoajat ovat sijoittautuneet unioniin, 5 artiklassa tarkoitetut tiedot;
  - b) sellaisten varainsiirtojen osalta, joissa maksajan tai maksunsaajan käyttämä maksupalveluntarjoaja on sijoittautunut unionin ulkopuolelle, 4 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa ja 4 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetut tiedot;
  - c) sellaisten eräsiirtojen osalta, joissa maksajan tai maksunsaajan käyttämä maksupalveluntarjoaja on sijoittautunut unionin ulkopuolelle, 4 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa ja 4 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetut kyseiseen eräsiirtoon liittyvät tiedot.
- **Siirronsaajan käyttämän kryptovarapalvelun** tarjoajan on otettava käyttöön tehokkaat menettelyt, mukaan lukien tarvittaessa siirtojen jälkeinen tai niiden aikana tapahtuva valvonta, joiden avulla se havaitsee, sisältyvätkö 14 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut siirron toimeksiantajaa ja siirronsaajaa koskevat tiedot kryptovarojen siirtoon tai eräsiirtoon tai seuraavatko ne tätä siirtoa tai eräsiirtoa.
- 2. Kun on kyse kryptovarojen siirrosta isännöimättömästä osoitteesta, siirronsaajan käyttämän kryptovarapalvelun tarjoajan on hankittava ja säilytettävä 14 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut tiedot ja varmistettava, että kryptovarojen siirto voidaan tunnistaa yksilöllisesti.
- Jos kyseessä on yli 1 000 euron siirto isännöimättömästä osoitteesta, siirronsaajan käyttämän kryptovarapalvelun tarjoajan on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet sen arvioimiseksi, onko kyseinen osoite siirronsaajan omistuksessa tai määräysvallassa, sanotun kuitenkin rajoittamatta direktiivin (EU) 2015/849 19 b artiklan mukaisten erityisten riskinhallintatoimenpiteiden soveltamista.

# Toiminta puutteellisten tietojen osalta

- Maksunsaajan käyttämän maksupalveluntarjoajan on otettava käyttöön tehokkaat riskiperusteiset menettelyt, myös direktiivin (EU) 2015/849 13 artiklassa tarkoitettuun riskialttiuteen perustuvat menettelyt, joiden avulla määritetään, onko varainsiirto, jonka mukana ei toimiteta vaadittuja maksajaa ja maksunsaajaa koskevia täydellisiä tietoja, toteutettava, evättävä vai keskeytettävä, ja joiden avulla toteutetaan aiheelliset jatkotoimet.
- Maksunsaajan käyttämän maksupalveluntarjoajan on riskialttiuden perusteella
  - a) evättävä siirto tai
  - b) pyydettyä vaaditut tiedot maksajasta ja maksunsaajasta ennen maksunsaajan maksutilin hyvittämistä tai varojen asettamista maksunsaajan käyttöön taikka tämän jälkeen.
- 2. Jos maksupalveluntarjoaja jättää toistuvasti toimittamatta vaaditut maksajaa tai maksunsaajaa koskevat tiedot, maksunsaajan käyttämän maksupalveluntarjoajan on
  - a) ryhdyttävä toimiin, joihin voivat alussa kuulua varoitusten antaminen ja määräaikojen asettaminen ennen b alakohdan mukaisesti tehtävää epäämistä, rajoittamista tai lopettamista, jos vaadittuja tietoja ei vielääkään toimiteta; tai
  - b) evättävä suoraan kyseisen maksupalveluntarjoajan myöhemmät varainsiirrot tai rajoitettava liikesuhdettaan kyseiseen maksupalveluntarjoajaan tai lopetettava tämä liikesuhde kokonaan.
- Siirronsaajan käyttämän kryptovarapalvelun tarjoajan on otettava käyttöön tehokkaat riskiperusteiset menettelyt, myös direktiivin (EU) 2015/849 13 artiklassa tarkoitettuun riskialttiuteen perustuvat menettelyt, joiden avulla määritetään, onko kryptovarojen siirto, jonka mukana ei toimiteta vaadittuja siirron toimeksiantajaa ja siirronsaajaa koskevia täydellisiä tietoja, toteutettava, evättävä, palautettava vai keskeytettävä, ja joiden avulla toteutetaan aiheelliset jatkotoimet.
- Jos siirronsaajan käyttämä kryptovarapalvelun tarjoaja havaitsee, että 14 artiklan 1 tai 2 kohdassa tai 15 artiklassa tarkoitettut tiedot puuttuvat tai ovat puutteellisia, kyseisen kryptovarapalvelun tarjoajan on riskialttiuden perusteella ja ilman aiheetonta viivytystä
  - a) evättävä siirto tai palautettava siirretyt kryptovarot siirron toimeksiantajan kryptovaratilille; tai
  - b) pyydettyä vaaditut tiedot siirron toimeksiantajasta ja siirronsaajasta ennen kryptovarojen asettamista siirronsaajan käyttöön.
- 2. Jos kryptovarapalvelun tarjoaja jättää toistuvasti toimittamatta vaaditut siirron toimeksiantajaa tai siirronsaajaa koskevat tiedot, siirronsaajan käyttämän kryptovarapalvelun tarjoajan on
  - a) ryhdyttävä toimiin, joihin voivat alussa kuulua varoitusten antaminen ja määräaikojen asettaminen ennen b alakohdan mukaisesti tehtävää epäämistä, rajoittamista tai lopettamista, jos vaadittuja tietoja ei vielääkään toimiteta; tai
  - b) evättävä suoraan myöhemmät kryptovarojen siirrot kyseiselle kryptovarapalvelun tarjoajalle tai kyseiseltä kryptovarapalvelujen tarjoajalta tai rajoitettava liikesuhdettaan kyseiseen kryptovarapalvelun tarjoajaan tai lopetettava tämä liikesuhde kokonaan.

# Kryptovarat ja tietojen siirtyminen läpi maksuketjun

- Useita teknologia ratkaisuja ,jokaisen kryptovaratoimijan on selvitettävä itselleen soveltuvien ratkaisu.
- Valmista yhteensopivaa teknologista ratkaisua ei ole
- *”Teknologianeutraaliuden varmistamiseksi tässä asetuksessa ei olisi edellytettävä minkään tietyn teknologian käyttöä kryptovarapalvelun tarjoajien liiketoimea koskevien tietojen siirrossa. Jotta varmistetaan kryptovarapalvelun tarjoajiin tämän asetuksen nojalla sovellettavien vaatimusten tehokas täytäntöönpano, standardien laatimista koskevat aloitteet, joihin kryptovara-ala osallistuu tai joita se johtaa, ovat ratkaisevan tärkeitä.”*
- Valittujen ratkaisujen olisi oltava yhteentoimivia siten, että niissä käytetään kansainvälisiä tai unionin laajuisia standardeja nopean tietojenvaihdon mahdollistamiseksi.
- Mitään ko. standardeja ei ole kuitenkaan laadittu (keskusteluja käyty lähinnä FATF:n puitteissa yksityisten palvelun tarjoajien kanssa)
- EBA Guidelines 3.1. on the interoperability of protocols
  - Specifically with transfers of crypto-assets, several protocols exist to address information transfer requirements, including open-network protocols, closed-network protocols and protocol-agnostic solutions. Not all protocols are interoperable, which means that CASPs might have to use multiple protocols to be able to transact with their counterparties. This can create data integration issues and hamper institutions’ ability to comply with travel rule requirements. *The draft Guidelines highlight that a protocol’s architectures should be sufficiently robust to enable the transmission of information in a seamless and interoperable manner so that CASPs involved in the transfer chain can comply with the travel rule requirements*

# Maksun tiedot asetus ja EU:n talouspakotteiden noudattaminen

- TFR:n IV luvussa on vain yksi artikla 23, jossa säädetään maksupalveluntarjoajien ja kryptovarapalvelun tarjoajien soveltamista yhteisistä toimenpiteistä.
- Artikla on uusi verrattuna maksun tiedot -asetuksen sääntelyyn ja siinä edellytetään, että maksupalveluntarjoajilla ja kryptovarapalvelun tarjoajilla on oltava käytössään sisäiset toimintatavat, menettelyt ja valvontatoimet, joilla varmistetaan unionin ja kansallisten rajoittavien toimenpiteiden täytäntöönpano tämän asetuksen mukaisia varainsiirtoja ja kryptovarojen siirtoja toteutettaessa.
- EBA antaa ohjeet viimeistään asetuksen soveltamisen alkaessa edellä mainittujen toimenpiteiden täsmentämiseksi.
- Kyse on siis talouspakotteiden noudattamisesta, ja EBA on valmistellut näiden osalta kahta erillistä ohjeistusta, joista toinen koskee ainoastaan kryptovaratoimijoita ja toinen muita maksupalveluntarjoajia.





**FIN-FSA**  
FINANSSIVALVONTA

# Euroopan Pankkiviranomaisen (EPV) ohjeet maksuntietoasetuksen ja talouspakotteiden noudattamisesta sekä riskiperusteisesta toiminnasta

# Maksun tiedot asetuksen noudattamista koskevat EPV:n ohjeet (luonnos)

- EBA DRAFT Guidelines on preventing the abuse of funds and certain crypto-assets transfers for money laundering and terrorist financing purposes under Regulation (EU) 2023/1113 ('The Travel Rule Guidelines')
- Uusien EBA:n ohjeiden konsultaatio järjestettiin 24.11.2023 – 26.2.2024.
- These 'travel rule' Guidelines specify the steps that Payment Service Providers (PSPs), Intermediary PSPs (IPSPs), crypto-asset service providers (CASPs) and Intermediary CASPs (ICASPs) should take to detect missing or incomplete information that accompanies a transfer of funds or crypto-assets. They also detail the procedures all these providers should put in place to manage a transfer of funds or a transfer of crypto-assets that lacks the required information.
- These Guidelines aim at forging a common understanding to ensure the consistent application of EU law as well as a stronger anti-money laundering and countering the financing of terrorism (AML/CFT) regime.
- Ohjeissa on seuraavia kappaleita, jotka ovat täysin uusia aikaisempiin ohjeisiin verrattuna:
  - Guidelines 2.1. on determining whether a card, instrument or device is used exclusively for the payment of goods or services
  - Guidelines 3. on steps to address technical limitations
    - Guidelines 3.1. on the interoperability of protocols
  - Guidelines 4. on identifying the specific data points to be transmitted as part of the information required under Article 4(1) and (2) and Article 14(1) and (2) of Regulation (EU) 2023/1113
  - Guidelines 8. on self-hosted wallets
  - Guidelines 9. on Obligations on the payer's PSP, payee's PSP and IPSPs where a transfer is a direct debit



# Pakotteiden noudattamista koskevat EPV:n ohjeet (konsultaatioversio)

- Consultation on Guidelines on internal policies, procedures and controls to ensure the implementation of Union and national restrictive measures
- (EBA) launched 21.12.2023 a public consultation on two sets of Guidelines on internal policies, procedures and controls to ensure the implementation of Union and national restrictive measures. Restrictive measures are binding on any person or entity under the jurisdiction of Member States. They comprise individual measures, i.e. targeted financial sanctions, and sectoral measures, i.e. financial and economic measures or embargoes.
- Through these Guidelines, the EBA creates, for the first time, a common understanding, among payment service providers (PSPs), crypto-asset service providers (CASPs) and their supervisors, of the steps they need to take to be able to comply with restrictive measures. Consultation runs until 25.3.2024.
- Eli EBA on jakanut ohjeet kahteen erilliseen pakettiin, joista toinen koskee CASPeja ja toinen maksupalveluntarjoajia.
- Perinteisten luottolaitosten osalta luonnoksessa on kaavailtu pitkälti ylätasoa ohjeistusta compliance riittävydestä, ylemmän johdon vastuusta, koulutuksesta jne.
- Maksupalveluntarjoajien ja kryptovarapalvelun tarjoajien ohjeissa esitetään huomattavasti yksityiskohtaisempia toimia ml. pakotemonitorointijärjestelmät, monitorointihälytysten käsittely, mahdollisten pakotteiden kiertoyritysten havaitseminen, varojen jäädyttäminen ja raportointi.
- Tavoitteena on, että molemmat ohjeet hyväksytään kesän 2024 aikana, jotta niiden täytäntöönpanolle jää riittävästi aikaa.
- Ohjeet on tarkoitettu tulemaan voimaan 30.12.2024 eli samaan aikaan maksun tiedot asetuksen kanssa.
- HUOM! Fivan Pakote-MOK vastaa jo monelta osin EBA:n ohjeistusta, eli sen noudattamisen kautta EBA ohje tulee noudatettavaksi

# Rahanpesua ja terrorismin rahoituksen riskitekijöitä koskeva ohjeistus erityisesti kryptovaratoimijoille

- The ML/TF Risk Factors Guidelines under Articles 17 and 18(4) of Directive (EU) 2015/8495 : eli rahanpesun riskitekijöitä kuvaavat ohjeet
- **Uudistetut ohjeet on julkaistu englanniksi 16.1.2024** , käännökset virallisille kielille edelleen kesken eli konsolidoitua tekstiä ei ole julkaistu.
- Uudistettujen **ohjeiden on tarkoitus tulla voimaan 30.12.2024** eli samanaikaisesti MiCAn ja maksun tiedot asetuksen kanssa.
- Ohjeistuksen sisältönä on erityisesti sektorikohtainen ohjeistus kryptovaratoimijoille.
  - (Guideline 21) on the factors that CASPs should consider when assessing ML/TF risks associated with their business relationships. In addition to ML/TF risk factors set out in Title I of the Guidelines,
  - CASPs should also consider risks associated with:
    - transactions, such as transfers to or from self-hosted addresses, decentralised platforms or transfers involving providers of crypto-assets services that are not authorised or regulated in accordance with Regulation (EU) 2023/1114;
    - products, such as those containing anonymity-enhancing features or which allow transfers to and from the CASP and self-hosted and decentralised trading platforms;
    - the nature of customers and their behaviour, including when customers provide inconsistent or incorrect information or their transaction volumes or patterns are not in line with those expected from the type of customer;
    - the customers’ or beneficial owners’ links to high-risk jurisdictions or transactions to/from jurisdictions associated with a high risk of ML/TF.



**FIN-FSA**  
FINANSSIVALVONTA

# Finanssivalvonnan toimenpiteet uuden maksun tiedot asetuksen valvomiseksi

## Tavoitteena yhtenäinen sääntely ja valvonta kaikkien maksun tiedot asetuksen kohteiden osalta

- Kaikkien nyt toiminnassa olevien VASP:ien tulee kryptovaratoimilupaa hakiessaan selvittää, kuinka ne aikovat toteuttaa maksuntiedot asetuksen mukaisten tietojen keräämisen.
- Myös muun toimiluvan saaneiden valvottavien, jotka ilmoittavat alkavansa harjoittaa kryptovaratoimintaa, tulee esittää miten ne tulevat noudattamaan maksun tiedot asetusta.
- Finanssivalvonta ei ota kantaa siihen, miten tietoja siirretään eri toimijoiden välillä, keskeistä on maksun suorittajan tietojen saamisen täydellisenä kryptovaratoimijan haltuun (jotta ne voidaan siirtää myöhemmissä tilanteissa toiselle kryptovaratoimijalle).
- Luonnollisesti jokaisesta asiakkaasta tulee kerätä maksuntiedot asetuksen edellyttämät tiedot pl. Isännöimättömien osoitteiden alle 1000 euron siirrot ja muut asetuksessa luetellut poikkeustapaukset.

# Fivan nettisivuilla avattu tarkemmin kryptovarapalvelun tarjoajan toimilupahakemuksen ja ilmoituksen keskeinen sisältö

- Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen ESMA Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen ESMA on julkaissut [luonnokset toimilupahakemuksen ja muun toimiluvan perusteella kryptovarapalveluita tarjoavan yrityksen ilmoituksen sisältöä koskevista standardeista](#) (engl). Sekä toimilupa- että ilmoituslomakkeen keskeiset sisältövaatimukset ovat:
- VAIN TOIMILUPAHAKEMUS: yrityksen yhteystiedot ja perustamisasiakirjat
- Toimintaohjelma: kuvaus tarjottavista palveluista ja niiden markkinoinnista
- Tiedot kryptovaroista, joihin liittyviä palveluita tarjotaan
- Jatkuvuussuunnitelma
- Kuvaukset tietojärjestelmistä (mukaan lukien selvitykset DORA-asetuksen noudattamisesta)
- Selvitys asiakasvarojen erottelemisesta ja suojaamisesta
- **Rahanpesun estämistä, terrorismin rahoittamisen torjumista ja pakotteiden noudattamista koskevat toimintaperiaatteet ja menettelytavat sekä riskiarviot ja riskienhallintakeinot**
- VAIN TOIMILUPAHAKEMUS: selvitykset vakavaraisuudesta ja vähimmäispääomasta
- VAIN TOIMILUPAHAKEMUS: omistajien luotettavuusselvitykset
- VAIN TOIMILUPAHAKEMUS\*: johdon pätevyys- ja luotettavuusselvitykset
- VAIN TOIMILUPAHAKEMUS\*: selvitys riskienhallintamenettelyistä
- VAIN TOIMILUPAHAKEMUS\*: sSelvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmistä, mukaan lukien muun muassa
- Hakijan tai ilmoituksen tekijän on lisäksi toimitettava tiettyjä lisäselvityksiä tarjottujen kryptovarapalveluiden tyypistä riippuen. Esimerkiksi kaupankäyntialustan ylläpitäjän on toimitettava selvitykset markkinoiden väärinkäytön estämisen menettelyistä. Neuvontapalveluiden tai salkunhoidon tarjoajan on toimitettava selvitykset henkilöstönsä tiedoista ja taidoista näiden palveluiden toteuttamiseksi.

## Maksun tiedot asetuksen valvonta

- Rahanpesulain mukainen valvontavastuu maksun tiedot asetuksen noudattamisesta kuuluu Finanssivalvonnalle – tarkemmin Rahanpesun estämisen toimistolle.
- Mahdollisesti rahanpesun riskiarvio (RA) tiedonkeruuseen lisätään maksun tiedot asetusta koskevia kysymyksiä.
- Rahanpesulain 8 luvussa säädetään hallinnollisista seuraamuksista maksun tiedot -asetuksen laiminlyöntiin ja rikkomiseen liittyen.
  - Rahanpesulain 8 luvun 1 §:n 2 momentissa säädetään Finanssivalvonnan rikemaksun määräämisvaltuuksista liittyen maksajan tiedot - asetuksen noudattamisen laiminlyönteihin tai rikkomisiin.
  - Rahanpesulain 8 luvun 2 §:n 1 momentin mukaisesti valvontaviranomainen antaa sen valvottavaksi 7 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetylle ilmoitusvelvolliselle julkisen varoituksen, jos tämä tahallaan tai huolimattomuudesta menettelee muun muassa maksajan tiedot -asetuksen säännösten kuin tämän luvun 1 §:n 1 tai 2 momentissa taikka 3 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettujen säännösten vastaisesti.
  - Rahanpesulain 8 luvun 3 §:n 2 momentissa säädetään Finanssivalvonnan määräämistä seuraamusmaksusta niille, jotka rikkovat tai laiminlyövät maksun tiedot - asetuksen velvoitteita.



## EBA:n riskiperusteista valvontaa koskevat ohjeet

- EBA on päivittänyt myös riskiperusteista valvontaa koskevia ohjeita soveltumaan kryptovaratoimijoihin ja muutenkin havaittujen korjaustarpeiden johdosta
- Keskeiset muutokset ja lisäykset koskevat valvonnassa ja riskiarvioissa käytettäviä tietoja, niiden kautta laadittavia sektorikohtaisia riskiarvioita ja yksittäisiä valvottavia koskevia riskiarvioita.
- Lisäksi uusissa ohjeissa täsmennetään toimialalle annettavaa palautetta ja sen sisältöä.
- Ehdotetaan valvontastrategiaa päivitettäväksi kryptovaratoimijoiden valvontaa koskevilta osin.
- Lisäksi ehdotetaan ohjeissa lueteltujen muutosten huomioon ottamista ominaisriskiarviossa sekä jatkossa laadittavissa sektorikohtaisissa riskiarvioissa.
- Muutokset tulevat voimaan 30.12.2024 eli samaan aikaan Maksuntietoasetuksen kanssa.



# Muutokset ohjeiden kohtaan 4.1: ”Riskiperusteisen valvonnan mallin (RPV-malli) täytäntöönpano”

- 4.1.4 Yhteistyö
  - Muutetaan 22 kohta seuraavasti: ”Toimivaltaisten viranomaisten tulisi pohtia muiden sidosryhmien kanssa tekemänsä yhteistyön ja tietojenvaihdon tavoitetta ja sen perusteella selvittää tehokkain tapa tämän yhteistyön tekemiseen; sama toimintamalli ei välttämättä sovellu kaikkiin olosuhteisiin. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi erityisesti varmistaa tekevänsä vaikuttavaa yhteistyötä niiden viranomaisten kanssa, jotka vastaavat saman arviointikohteen toiminnan ja vakavaraisuuden valvonnasta.”
- 4.2.2 Tietolähteet
  - Lisätään 31 kohtaan uudet kohdat seuraavasti: ”k) yhden tai useamman kehittyneen analyysityökalun analyysin tulokset tai”
- 4.2.5 Rahanpesua tai terrorismin rahoitusta koskevat toimialan laajuiset riskitekijät
  - Muutetaan 37 kohta seuraavasti: ”Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tuntea hyvin riskitekijät, jotka ovat merkityksellisiä kaikille niiden valvomille toimialoille. Tunnistaakseen asiaankuuluvien toimialojen merkitykselliset riskitekijät toimivaltaisten viranomaisten tulisi ensin määrittää valvontaansa kuuluvat toimialat. Toimialoja koskevan näkemyksensä perustaksi toimivaltaisten viranomaisten tulisi luokitella ilmoitusvelvolliset direktiivin (EU) 2015/849 3 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettussa luotto- ja finanssilaitosten määritelmässä olevan laitosten luettelon mukaisesti.”
- 4.3.3 Yksilölliset riskinarvioinnit
  - Muutetaan 59 kohdan a alakohta seuraavasti: ”a) onko direktiivin (EU) 2015/849 8 artiklan 4 kohdassa ja 19 a artiklassa luetellut rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämistä koskevat järjestelmät ja valvontatoimenpiteet otettu käyttöön ja sovelletaanko niitä; näiden valvontatoimenpiteiden on oltava riittävän kattavia ja oikeassa suhteessa rahanpesun tai terrorismin rahoituksen riskeihin nähden.”

**Kiitos! Kysymyksiä tai kommentteja?**